

Vaclovas Mališauskas, Igno s., gimė 1918-01-15 Trakų apskrities Aukštadvario valsčiaus Albinavos vienkiemyje, bajorų kilmės valstiečių ūkyje. Buvo dešimtas, jauniausias vaikas šeimoje. Jo tėvas mirė 1923 m., kai sūnui buvo penkeri. Vaclovas, remiamas brolių, iki 1935 m. mokėsi Aukštadvario pradinėje mokykloje ir progimnazijoje, trejus metus gyveno vaikų prieglaudoje. Nuo 5-osios gimnazijos klasės mokėsi Kauno „Aušros“ bei jėzuitų gimnazijose ir savarankiškai vertėsi pamokomis.

1939–1940 m. V. Mališauskas studijavo Kauno Vytauto Didžiojo universiteto Teisų fakultete. Jį perkėlus į Vilnių, 1941–1943 m. studijavo Vilniaus universiteto (VU) Teisės mokslų fakultete ir gavo teisininko diplomą. 1943–1944 m. dirbo teismo praktikantu advokato teisėms įgyti. Karo metu padėjo gelbėti nuo vokiečių žydus brolio ir sesers sodybose Albinavos apylinkėse.

Be to, V. Mališauskas 1943 m. iki VU uždarymo studijavo Ekonomikos mokslų fakultete. Atkūrus VU, baigė Prekių mokslo specialybės kursą ir 1947 m. įgijo ekonomisto kvalifikaciją. 1944–1946 m. dirbo Vilniaus vid. Ekonominėje mokykloje direktoriaus pavaduotoju mokslui. 1945 m. mirė jo motina, brolis buvo įkalintas Vorkutoje. 1949–1951 m. sesuo ir trys broliai su šeimomis ištremti į Sibirą.

1947 m. V. Mališauskas buvo priimtas į Lietuvos mokslų akademijos (LMA) Ekonomikos instituto (EI) aspirantūrą. 1950 m. paskirtas EI jaunesniuoju moksliniu bendradarbiu, apgynė disertaciją ir įgijo ekonomikos mokslų kandidato (dabar daktaro) laipsnį. Nuo 1952 m. dirbo EI vyresniuoju moksliniu bendradarbiu (vyr. m. b.). 1956 m. jam suteiktas žemės ūkio ekonomikos vyr. m. b. vardas, tapo EI Žemės ūkio ekonomikos sektoriaus vadovu. 1963 m. patvirtintas Gamybos rentabilumo ir ūkiskaitos sektoriaus vadovu. 1964 m. apgynė ekonomikos mokslų daktaro (dabar habilituoto daktaro) disertaciją. 1968 m. paskirtas EI Gamtos resursų ekonominio vertinimo sektoriaus vadovu. 1980 m. tapo Gamtos išteklių ekonominio vertinimo skyriaus vedėju. 1988–1992 m. dirbo EI direkcijos patarėju.

V. Mališauskas tyrė žemės ūkio ir gamtos išteklių ekonomines problemas. Didelę teorinę ir praktinę reikšmę iki šiol turi jo darbai žemės ūkio naudmenų, miškų bei vandens išteklių ekonominio vertinimo ir žemės kadastro sudarymo srityse. V. Mališauskas produktyviai vykdė aktualias kompleksines programas. Išugdė didelį mokslinių darbuotojų kolektyvą – buvo keliolikos kandidatinių (dabar daktarinių) disertacijų vadovu. Šiais darbais jis pelnytai užsitarnavo svarų mokslinį autoritetą ir buvo gerai žinomas Lietuvoje bei už jos ribų. Vienas ir su bendraautoriais parengė per 120 mokslinių publikacijų, iš jų daugiau kaip 25 yra knygos (bendra apimtis per 220 spaudos lankų). Paskutinę monografiją „Gamtos išteklių naudojimas ir apsauga“ parašė sunkiai sirgdamas ir išleido 1993 m. padedant Kanados vyriausybei ir Aplinkos apsaugos departamentui.

1965 m. V. Mališauskui buvo suteiktas Lietuvos nusipelnusio ekonomisto vardas. 1966 m. įteikta Respublikinė premija mokslo ir technikos srityje bei suteiktas profesoriaus vardas. 1968 m. išrinktas LMA nariu korespondentu. 1978 m. suteiktas Lietuvos nusipelnusio mokslo veikėjo vardas. 1979 m. įteikta antroji Respublikinė premija mokslo ir technikos srityje. 1980 m. išrinktas LMA tikruoju nariu (ekonomika). 1981 m. tapo LMA Visuomenės mokslų skyriaus biuro nariu.

V. Mališauskas buvo nepartinis. Tikėjo gamta, žeme, mokslu ir šeima.

1945 m. V. Mališauskas vedė Valeriją Mackevičiūtę iš Kauno darbininkų šešių vaikų šeimos. Ji 1940–1943 m. studijavo VU Matematikos-gamtos mokslų fakulteto Biologijos skyriuje, bet karas nutraukė studijas. 1945 m. Valerija jas atnaujino ir 1950 m. baigė VU Gamtos mokslų fakulteto botanikos specialybės kursą, įstojo į aspirantūrą. 1946 m. gimė sūnus Vacius, 1948 m. – duktė Violeta, 1963 m. – sūnus Vidmantas. 1966 m. V. Mališauskienė apgynė biologijos mokslų kandidato (dabar daktaro) disertaciją ir išleido „Botanikos terminų žodyną“. 1975 m. jai suteiktas vyr. m. b. vardas. LMA Botanikos institute dirbo iki pensijos.

Akademikas prof. habil. dr. Vaclovas Mališauskas, Igno s., mirė 1996-03-07, būdamas 78-erių metų. Palaidotas Vilniaus m. Antakalnio kapinėse Mokslininkų ir menininkų kalnelyje.

Vaclovo Mališausko bibliografija (suskirstyta pagal 7 temas)

I. MTS

1. Tarybų Lietuvos MTS traktorinių darbų savikaina ir jos mažinimo keliai (disertacija ekonomikos mokslų kandidato laipsniui įgyti (mašinarštis) ir autoref. (rusų k.)) / moksl. vad. akad., prof. D. Budrys. Vilnius: LMA EI, 1950.
2. MTS kovoje už kolūkinės gamybos išvystymą. – Vilnius: Valst. polit. ir moksl. lit. leid., 1954. – 38 p.
3. MTS vaidmuo keliant kolūkių gamybą. – Vilnius: Valst. polit. ir moksl. lit. leid., 1956. – 52 p.
4. Žemės ūkio mechanizacijos išvystymas Tarybų Lietuvoje. – Vilnius: Valst. polit. ir moksl. lit. leid., 1956. – 30 p.
5. Materialinės-techninės bazės reikšmė sukuriant socialistinį žemės ūkį Lietuvoje (straipsnių rink., su A. Poviliūnu). – Vilnius: Valst. polit. ir moksl. lit. leid., 1958.

II. ŽEMĖS

6. Žemės ekonominis vertinimas ir jo panaudojimas (su J. Vaitiekūnu). – Vilnius: Valst. polit. ir moksl. lit. leid., 1963. – 388 p.
7. Lietuvos TSR žemės fondas, jo ekonominis vertinimas ir naudojimo gerinimas (disertacija ekonomikos mokslų daktaro laipsniui įgyti (mašinarštis) ir autoref. (rusų k.)). Vilnius: LMA EI, 1964. – 545 p.
8. Mokėjime vertinti žemes. – Vilnius: Mintis, 1966. – 84 p.
9. Lietuvos TSR žemės kadastras (su kitais – kt.). – Vilnius: Mintis, 1970. – 352 p.
10. Žemė ir gamyba (su kt.). – Vilnius: LMA EI, 1977. – 235 p.

III. KOLŪKIAI

11. Ketvirtis amžiaus socializmo keliu (su kt.). – Vilnius: Mintis, 1965. – 334 p.
12. Rentabilumo didinimas Lietuvos TSR kolūkiuose (su kt.). – Vilnius: LMA EI, 1965. – 178 p.
13. Kaupimas ir vartojimas Lietuvos TSR kolūkiuose (su kt.). – Vilnius: Mintis, 1967. – 201 p.
14. Kolūkių gamybos intensyvinimas (su kt.). – Vilnius: Mintis, 1970. – 201 p.
15. Kolūkių gamybos efektyvumas (su kt.). – Vilnius: LMA EI, 1972. – 316 p.

IV. MELIORACIJA

16. Melioracijos ekonominis efektyvumas. 1970.
17. Socialistiniu keliu (su V. Petrausku, J. Matuliu). – Vilnius: Mokslas, 1981. – 126 p.
18. Melioracijos ekonominio efektyvumo didinimas (su kt.). – Vilnius: LMA EI, 1983. – 233 p.

V. VANDENYS

19. Tvenkinių žuvies auginimas ir jo ekonominio efektyvumo didinimas: LTSR valstybinių žuvininkystės ūkių pavyzdžiu. – Vilnius: LMA EI, 1971. – 256 p.
20. Žuvivaisos tvenkinių ekonominis vertinimas (su kt., rusų kalba). 1976. – 186 p.
21. Vandens išteklių naudojimo gerinimas (su kt.). – Vilnius: LMA EI, 1980. – 256 p.
22. Vandens ūkio ekonomikos stiprinimas. – Vilnius: LMA EI, 1989. – 292 p.

VI. MIŠKAI

23. Lietuvos TSR miškų ištekliai ir augimvietės (su kt.). – Vilnius: Pergalė, 1972. – 297 p.
24. Miško žemių ekonominis vertinimas (su kt.). – Vilnius: LMA EI, 1975. – 191 p.
25. Miškų kadastro sudarymas ir panaudojimas. – Vilnius: LMA EI, 1978. – 227 p.
26. Lietuvos miškų kadastras (vadovas ir bendraautorius). – Vilnius: LMA EI, 1990. – 422 p.

VII. GAMTA

27. Racionalus gamtos išteklių naudojimas. – Vilnius: Mokslas, 1985. – 208 p.
28. Rekreatinių išteklių naudojimas ir vertinimas (su kt.). – Vilnius: LMA EI, 1985. – 195 p.
29. Gamyba ir gamtosauga. – Vilnius: LMA EI, 1986. – 273 p.
30. Gamtos išteklių naudojimas ir apsauga. – Vilnius: Academia, 1993. – 320 p.